



26.05x33.69	1/7	1	עמוד	7 ימים	ידיעות אחרונות	09/12/2022	84144622-1
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790							



בלעדי

עשור למותה של אשתו ענת, גידי גוב חוזר לשיחה האחרונה עימה שהתפרסמה ב"7 ימים", ומדבר על הגעגועים, על המכתבים שהשאירה ועל החיים שאחרי: "הגעגוע הוא נתון קבוע, בסיסי. אני חי, אני זוגי, אבל הגעגוע לא קטן ולא גדל. הוא קיים כל הזמן... לפעמים אני רואה את ענת בחלום. היא לא מדברת איתי, פשוט הולכת. אני חווה רגע כאילו היא חיה"

בלעדיך

רענן שקד < 54



84144588-2	09/12/2022	ידיעות אחרונות - 7 ימים	עמוד 54	2/7	25.19x34.77
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

54 אין עוד יום

לפני עשור בדיוק הלכה לעולמה היוצרת והמחזאית ענת גוב ז"ל. עם פטירתה פורסמה ב"7 ימים" השיחה שניהלה עם סוכן האמנים אריק קנלר, כשהבינה שהסוף קרב. עכשיו חוזר גידי גוב לאותן מילים אחרונות, מספר על הגעגוע לענת, ההתרסקות שהגיעה אחרי שגם נכדתם הקטנה מתה מסרטן, והבחירה בחיים / רענן שקד

הגעגוע הוא נתון קבוע, בסיסי. אני חי, אני זוגי, אבל הגעגוע לא קטן ולא גדל. הוא קיים כל הזמן



כשהם קיבלו את הבשורה הקשה על הסרטן האלים, ענת גוב ביקשה מבעלה גידי רק דבר אחד: תצחיק אותי. יחד הם הסתכלו למוות בעיניים, וכשהוא הגיע - לפני עשר שנים בדיוק - פורסמה במוסף זה שיחת העומק שערכה ענת ז"ל עם סוכן האמנים אריק קנלר בימיה האחרונים. עכשיו, עשור אחרי שאיבד את ענת וחמש שנים אחרי שגם נכדתו

תמר מתה מסרטן, גידי גוב חוזר אל המילים שהשאירה ענת ולא מפסיק להתגעגע

רענן שקד
צילום:
ורדי כהנא

»





27.91x32.63	3/7	עמוד 55	ימים 7 - אחרונות	09/12/2022	84144589-3
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

KODAK EPP 6000

48

5005





84144590-5	09/12/2022	ידיעות אחרונות - 7 ימים	עמוד 56	4/7	27.87x34.37
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					



כולנו הולכים למות.

זה לא אני אמרתי. לא הייתי מעלה על דעתי להגיד או להציע דבר כזה; זו ענת גוב אמרה. בעצם היא עשתה הרבה יותר מזה; גוב הודיעה, התריסה, צעקה בראש חוצות, כמעט חגגה את הבשורה.

מרגע שהתגלה בה סרטן המעי הגס בדרגה 4, גוב הפכה את הפרידה מהחיים למפעל חיים קטן; היא התייחסה לכל העסק ממקום שלם וקומי במופגן, דיברה בפתיחות אינסופית על המוות והסרטן, כתבה והעלתה את ההצגה "סוף טוב" - מיוזיקל על חולה סופנית שלא מעוניינת בשום טיפול; לעזאזל, היא אפילו שיגרה את בעלה גידי ואת הילדים לחפש לה קבר נחמד וראוי.

"קניתי לי ולגידי קבר חמוד אחד לשנינו, במקום מקסים עם בוגנוויליה, בבית קברות אזרחי".

[הציטוטים המודגשים בכתבה הם מתוך השיחה שניהלה ענת גוב עם אריק קנלר והתפרסמה ב"7 ימים" ב-14.12.2012]

"איזה חודש היינו בסיוור בתי קברות", גידי זוכר, "ופה, ברמת-השרון, כבר התחיל להיות צפוף, קוברים בדאבל ובתוך קירות - ובסוף מצאנו מקום של 'מנוחה נכונה' בכפר-סבא, צילמנו, שלחנו לה ו'מה את אומרת על זה?' והיא אמרה: על הכיפאק". אתם מבינים את מה שעשוי להיראות, לאנשים מסוימים - מסוגי, נניח - כמו התנהלות בלתי נתפסת כמעט; במקום שבו רוכנו נמות מפחד הרבה לפני שנמות ממחלה, גוב הייתה, ובכן, אמיצה וחסרת מורא.

אבל אם, כמוני, אתם מהטיפוסים המיושנים והחרדתיים האלה שמתקשים להגות את עצם המילה המפורשת "סרטן" - מילה שענת גוב, לאורך חמש השנים מאז שהתגלתה בה המחלה לא רק אמרה שוב ושוב, אלא גם הציגה, שרה וביימה - ייתכן שכל זה גרם לכם בעיקר להתרחק בחשש ממקום האירוע.

באופן אישי התקשיתי לקרוא אז את השיחה הארוכה, המדהימה, שקיימה גוב, ימים ספורים לפני מותה בגיל 59 בהוספיס בית, עם הסוכן שלה, אריק קנלר, ושפורסמה במלואה ב"7 ימים" (והפכה בהמשך לחלק מהסרט "על החיים ועל המוות" בבימויה של תמר טל-ענתי). היא דיברה שם באריכות ומתוך השלמה, ואפילו התרפקות, על ההחלטה שלא לעשות עניין מהסרטן, לראות את היתרונות שבו, ביכולת לגמור דברים בזמן ובדרך, ועל ההשראה שבכל זה.

"בכל מקרה אנחנו הולכים למות. אתה מבין שאתה הולך למות. ואתה הולך למות, אריק. כל אחד הולך למות, הכלבה המתוקה הזו שלי הולכת למות, כולם ימותו. ברגע שאתה מפנים את זה, אז אתה לא רק לא דוחה להגיד 'אני



"הרוקיסט שלי". גידי וענת בלהקה הצבאית



השאיירה הוראות מפורטות. הלווייה של ענת גוב ז"ל

אוהב אותך' אתה גם לא דוחה להגשים חלומות, אתה לא דוחה כלום. כי מחר, לא מחר... בעוד חמש דקות אתה יכול למות. אני חושבת שיש בסרטן את היתרון העצום הזה שמאפשר לך להיפרד. דווקא הידיעה שאתה הולך למות נותנת המון אפשרויות שאנשים לא מנצלים אותן מתוך פחד".

לא רציתי לקרוא את זה אז. גם גידי גוב, בעלה, התקשה. כלומר, הוא קרא, אבל לא חזר מאז לכתבה ההיא. "זה היה דבר נפלא, אבל אני לא הייתי שותף לדבר הזה", הוא מבהיר השבוע, עשר שנים לאחר מותה. "השיחה הזו ביניהם - נעתי בין הערצה אליה לאוהב אותה וגאה בה. זה לפגוש בן אדם שמדבר על מוות, סיגריה ביד, ואומר: חבר'ה, זה החיים בעצם". ייקחו לגוב עוד עשר שנים עד שיוכל לדבר בחופשיות יחסית על מותה של ענת, על המוות עצמו, על השינויים שחלו בו. במילים אחרות: במלאת עשור למותה של ענת גוב - כותבת ומחזאית אדירה שכתבה, בין השאר, את "חברות הכי טובות", "ליזיסטרטה 2000", "עקר בית", "משפחה חמה" ו"אוי אלוהים", תסריטים ל"לילה גוב" ול"זהו זה" ומאמרים נוקבים - גם גידי מרגיש שאפשר כבר לדבר קצת. הסגירות והריחוק שהקפיד להפגין החל מרגעי הלווייתה, דרך המכה שניחתה עליו עם מות נכדתו תמר כעבור חמש שנים נוספות, ועד עכשיו, עוברים כעת שיקול מחדש. גוב מעוניין לחזור לשיחה האחרונה ההיא של ענת עם קנלר ולהציע את הצד שלו.

כי אז, בזמן אמיתי, הוא מודה שעדיין היה מוגבל רגשית כשזה הגיע לשיחות על החיים ועל המוות מסוג כזה. "היא לא ניהלה איתי שיחות כאלה, גם לפני הסרטן", הוא אומר.

"לא היה לנו את הדבר הזה של 'בוא נדבר' ושיחת נפש. לא היינו זוג כזה. ריי ברנו על החיים, על צחוקים, על נעשה ככה וככה, אבל לא היו כל כך שיחות. אני חושב שעם עדנה מזי"א (חברתה הטובה ומי שביימה את רוב מחזותיה - ר"ש) היו לה שיחות כאלה, איתי לא. וגם אריק קנלר יצר את האופציה הזאת לשיחה, שלא הייתה קורית איתי".

למה, אתה לא טוב בזה?

"אנחנו בנים, מה. אני לא רוצה להכליל על כל המין הגברי, יש נפלאים. לא אני".

אבל לאורך תקופת המחלה לא קרה שהיא רצתה לדבר איתך, להגיד לך דברים? "בכל פעם שיצאה לה בדיקה טובה היינו הולכים ל'מול ים' לחגוג, וזהו".

גם את מכתב הפרידה שהשאירה לו, כפי שהשאירה לכל אחד משלושת ילדיהם, גוב קרא רק פעם אחת. "בסוף, במכתב שהיא השאירה לי, היא כתבה משהו כמו 'אללה, מהיום אתה משוחרר. אתה לא חייב ללכת יותר לבר-מצוות ולחתונות משפחתיות, ראה את עצמך פטור מהדבר הזה. סע לשלום'. ולא תאמין, אבל מאז שבאותו לילה קראתי את המכתב, לא קראתי את זה שוב. אני לא יכול לחזור לזה". היו שטענו שהיא אפילו סימנה לך אז נשים שאיתן תוכל לצאת אחרי לכתה. זה קרה?

"אני חושב שכן, אבל לא באופן מעשי. הייתה לה מחשבה - ואני חושב שהיא דיברה עם הילדים, 'אולי שייצא עם זאת'".

עשר שנים חלפו, גוב כבר בזוגיות ממושכת חדשה עם יונית שטרן, לשעבר אשת המחלקה לתרבות בעיריית תל-אביב. אנחנו נפגשים בביתו ברמת-השרון כדי

"לפעמים נמאס

לי בלי קשר. אבל

לא עד כדי כך. ואני

סותר כאן את עצמי

מגיל 20 או 30, שאז

אמרתי: כל עוד יש

לי אצבע על השלט

של הטלוויזיה, תנו

לי להישאר בחיים.

ממש לא. אני מוכן

לוותר על הסוף

של כמה סדרות

שאני רואה כרגע,

לא אכפת לי. אין לי

פחד מוות"



84144602-9	09/12/2022	ידיעות אחרונות - 7 ימים	עמוד 57	5/7	27.39x32.89
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

צילומים: שאל נולד, נילד רון, שמעון ויצמן



יחידה שענת בכתה. גם לא בכי גדול. ומאותו רגע היא עשתה כל מה שצריך, ולשמי חתי זה החזיק חמש שנים".

אתה בכית?

"אף אחד לא בכה לאורך כל התקופה. בדעבר אני מבין שהיא איכשהו גרמה לזה בהתנהלותה - כשהיא, נשוא האירוע, לא בוכה אלא צוחקת ומחבקת ועם הנכדים והכל מתוך אהבה ולא מתוך מסכנות, וכולם היו בעניין של לצחוק".

× × ×

"הידיעה שאני עומדת למות כבר חמש שנים, איפשרה לי גם לסגור המון דברים טכניים שכשאנשים לא עושים אותם, נשאר בלגן עצום אחר כך. וגם לסגור דברים רגשיים, לא להשאיר שום דבר פתוח. שלא לדבר על נסיעות, כמו לראות לווייתנים בדרום-אפריקה. המצאתי לעצמי חלומות שלא היו לי אפילו".

ענת אמרה ש"הקוד מהרגע שחליתי היה הומור". אתה זוכר את זה במשהו מצחיק?

"כן, תשמע, אנחנו לא מצחיקנים אובססיביים, אבל נהייתה איזו שפת דיבור בינינו, משהו מקאברי. בתי, ששכלה בהמשך את תמר, מדברת ככה עד היום, כל הזמן".

גם אתה?

"פחות. זה כוח כזה, אבל אני פחות יכול לעשות בדיחות מהסוג הזה, למרות שיש לי חבורת פוקר שקוראים לי 'האלמן' ו'אוי-אוי-אוי' כל הזמן, וזו תקשורת הומוריסטית שאתה יודע שבאה מאהבה, והיא עדיפה על פני בואו ניהור". אבל אתה שם לאורך חמש שנים שבחן אשתך חולה. איך אתה מסתכל על התקופה הזו כיום?

"אני מדחיק. אבל בסך הכל גבר די דומה לגבר שעליו אתה כותב בטורים שלך; מדחיק. אני לא יושב וחושב וזה. כשאני מדבר על זה איתך קשה לי, אבל אז זה הכל היה ריצה תוך כדי. אוקיי, יש חיים, יש ילדים, ושתי הצגות שהיא כתבה בתקופה הזאת, ושירים. לא שאלתי כל יום מה קרה היום. תיפקדתי. חייתי. עברתי, באתי, הלכתי, וככה זה היה עד כמה חודשים לפני מותה, שאז זה נהיה קשה יותר והיא התחילה לסבול והייתה אומרת, 'חבר'ה, זהו' והילדים שאלו: 'מתי, אמא? מתי?' והכל היה באווירת צחוקים".

ענת אמרה בשיחה עם קנלר שהסרטן גרם לה למהר להגשים חלומות ושייפינוקים שאני מקבלת מגירי ומחילדים, אני לא יודעת כמה אנשים זוכים לזה". באמת הגשמתם לה חלומות?

"אני מניח שעשינו דבר או שניים יותר מהרגיל, לא יותר. גילויי אהבה - כן. כי ברגע שאתה מבין שאשתך, אהובתך, אם ילריך, העוגן של המשפחה, שאני מכיר אותה

לקיים את האנטי-שיחה מול שיחת הפרידה המפורטת ההיא שקיימה גוב עם קנלר. למה אנטי? כי זו תהיה השיחה המעוררת ביותר בנושא שתקראו. באחריות. זו תהיה שיחה עם אדם שחלף דרך התופת של מות אשתו לאחר חמש שנות מחלה, וכמעט חמש שנים נוספות מאוחר יותר איבד את נכדתו תמר, בת התשע, שמתה מאותה מחלה, והוא מסתכל על החיים והקיום ואומר לעצמו: מה לעזאזל. ועדיין הוא גירי גוב; האיש המופנם, הנרגן לעיתים, הכי משמח שתפגשו, כלומר בדרוכו המפותלת, הבלתי מתרצה, הבלתי משתפכת, המודעת לעצמה. ואם גירי יכול להיות לצד המוות בדרך שבה הוא עושה את זה, אולי כולנו יכולים. למעשה יצאתי מגוב כמעט מעורר, כי נכון, כולנו נמות, אבל אז מה, ומה לעזאזל.

× × ×

"מי שמגיע לגיל 50 ולא עושה קולונוסקופיה הוא מטומטם!!! וזו בדיקה שאין בה שום סבל. סם נחמד. אני הייתי מטומטמת. כל רופא שפגש אותי שאל איך אישה שמחשיבה את עצמה אינטליגנטית יכולה להיות כל כך מטומטמת. מתוך יוהרה, לא רציתי להתעסק בענייני גוף ורופאים ובדיקות כל החיים. יותר עניין אותי להתעסק ברוח".

המוות לקח פיקוד בחייו של גוב מיר כשחזר מאושר מביקור בקוסטה-ריקה והחליט ללכת עם ענת, סוף-סוף, לבריקת קולונוסקופיה שהשניים רחו ורחו. ורחו. "ההורים של ענת מתו מסרטן, ואני כבעל, כבן זוג, הייתי אמור להגיד לה: אולי לך תיבדקי? אבל לא אמרתי. לא חשבתי על דבר כזה. מה אני אגיד לך? עובדה. הפנסים כולם היבהבו, אבל כלום. הייתי שם כשאמא שלה מתה מסרטן! אבל משהו במוח שלי היה כנראה מספיק סתום. ואני חושב שגם אם הייתי אומר לה להיבדק, היא בטח הייתה אומרת: עזוב אותך".

בשיחה עם קנלר היא הסבירה ש"סרטן המעי הוא הסרטן היחיד שאם מוצאים אותו בזמן הוא באילו לא היה, ואפשר לחיות 200 שנה אחר כך" וטענה שלא הלכה להיבדק מתוך איזו יוהרה.

"אני לא חושב שזו הייתה יוהרה. היא שמה זין".

ואתה מרגיש אשם שלא התעקשת על זה?

גוב מתכווץ. "אתה יודע כמה דברים אנחנו עושים לא בסדר? כבעל? כאב? זה מה יש. אנחנו משתדלים. אנחנו אנשים טובים. אבל מי העלה על דעתו שענת תחטוף סרטן? זה לא היה במודעות שלנו. כלום".

ואז?

"ואז בא אלינו הקולונוסקופיאיטר, וטק, יש לך סרטן שלב 4 ואת צריכה ללכת לפרופסור כך וכך'. ובאנו הביתה והייתי מאוד מבוהל והיא לא הייתה. אני אמרתי: מה עושים, איך עושים, איך מתמודדים, אנחנו צריכים טיפול זוגי, ללכת, לרבר. והיא אמרה: עזוב. תצחק אותי, זה הכל. ומשם, עד יום מותה, היא פשוט ניהלה את הרברים".

ככה? חלק?

"היה לה רק רגע שבירה אחר לאורך התקופה: היינו אצל איזו רופאה באיכילוב, והיא ישבה שם מול מסך מחשב כזה ולא הסתכלה עלינו, ורק אמרה: 'את יכולה לקבל כזה, אבל זה עושה נימול ביריים, את יכולה לקבל כזה, אבל זה ככה'. ולא אמרה 'אני מצטערת', משהו, כלום - פשוט ישבה ודיקלמה את הפרוטוקול. יצאנו משם, וזו פעם



"האם המוות של תמר היה מכה יותר קשה מהמוות של ענת? כן. זה בלתי נתפס, וככל שזה בלתי נתפס, גם אחרי שזה קרה אנחנו חיים והולכים וחוגגים והכל. אתה פשוט מוותר. אתה אומר 'סליחה, מה יש לעשות היום', וזהו"

"התאהבנו בצבא והייתי פשוט המאושר באדם שיש לי חברה. תפסתי אותה כאושר. שמחתי שהיא שמה עליי באופן כללי, כי זה ממש לא היה מובן מאליו"



4-84144634	09/12/2022	ידיעות אחרונות - 7 ימים	עמוד 58	6/7	26.93x34.12
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					



רק שענתי הייתה כותבת ואישה חכמה, והיא נתנה לזה ביטוי. אבל להצליח לקחת את הסרטן שלך לא קשה? פההה – יפה! מה אני אגיד לך. שלא לדבר על הסביבה; שאין מרמור, אין כעס, אין זעם. הרי ברגע אחד יכולנו להיות אחרת לגמרי, כולנו".

× × ×

הרגע הגיע קרוב לחמש שנים אחר כך, ב־2017, כשתמר, נכדתו של גוב מבתו דניאל, מתה מסרטן אלים בגזע המוח ונקברה לצד סבתה. בשלב ההוא גוב ניתק כל מגע תקשורתי והניח לכותרות הצפויות – "הלב נשבר", "קורע לב" ו"סבתא ענת תשמור על תמר" – להסגיר קרוב לכלום. הוא המשיך להופיע ולהצטלם למסעות האוכל שלו עם ישראל אהרוני, ובחר שלא לשתף. אבל במידה רבה, הוא אומר, זו הייתה נקודת האליחזור האמיתית של חייו. הנקודה שבה השתנה לתמיד. חייו, מן הסתם, מחשבות מסוג "למה אני?" "זו שאלה מתבקשת, אבל מעולם לא. אתה פשוט אומר: הופס. אתה לא מחכה לזה אף פעם".

לא היו דרדורים מאגיים מסוג "אולי אני מקולל?" "אני מראש לא האמנתי הרבה באלוהים, או פחות, אם בכלל. אתה רק מסיק מזה דבר אחד: שאללה יסתור. שאין, אין, אין. שהביטחון הבסיסי שאתה חי בו, שהשמש תזרח ותחבק את אשתך בבוקר ותיקח את הילדים לבית ספר – טוב שהביטחון הזה ישנו, ככה צריך לחיות, אבל אל תבנה על זה כלום. הדבר הזה של תמר, זה... אתה אומר: אוקיי, טבע, ניצחת אותי, הבנתי, אתה לא משהו יציב, אתה לא שומר עליי, אין מישוה ששומר על מישוה בכלל. ועדיין, אתה ממשיך לחיות". אפשר גם שלא.

"זה כבר היה די קרוב לזה שאתה לא רוצה. די קרוב". חייו מחשבות לגמור הכל?

"אני מתאר לעצמי שלכל אחד מאיתנו במשפחה. אבל איכשהו לא. החיים פשוט נתפסים אצל כולנו אחרת. כי אתה חי באיזו תמימות עד שזה קורה ואז אתה חוטף את הכאפה הזאת, ומאותו רגע אתה חי אחרת. אתה אוהב, מחבק, מה שאתה רוצה, אבל אתה כבר לא תהיה אותו בן אדם לעולם". זו הייתה מבה יותר קשה מהמוות של ענת? "כן. זה בלתי נתפס, וככל שזה בלתי נתפס, גם אחרי שזה קרה אנחנו חיים והולכים וחוגגים והכל. אתה פשוט מוותר. אתה אומר, 'סליחה, מה יש לעשות היום', וזהו". טופלת?

"לא טופלתי. זה לא דברים שיש לי מה ללכת למישוה ולהגיד לו, 'תפתור לי את זה'. זה לא פתיר. יכול להיות שאני סגור, אבל שלא יבלבלו לי את המוח". זו כבר סתם הרגנות הישנה שלך.

"לא על זה. נכון שיש בי נרגנות ואני לא אוהב אנשים ובכלל תעזבו אותי, בלי קשר לכלום. אבל על דברים כאלה אתה לא יכול להיות 'נרגן'. זה קורה, והדבר היחיד שאני יכול להגיד, מאז שהייתי בן שבע ואבא שלי מת, זה 'מה זה? למה שאבא שלי ימות כשאני בן שבע? מה הקטע?! למה אין לי אבא?'. וזה נשאר סתום".

× × ×

"אני נשואה 35 שנים לבן אדם שהמקצוע שלו מזמן לו פיתויים מהבוקר עד הערב. ואני לא מדברת רק על מעריצות. אני מדברת על בן אדם ששיחק בסרטים לצד שחקניות קולנוע הכי יפיפות וסקסיות בארץ. בן אדם שלא רק שמע אישה שרה, אלא אפילו רחמנא ליצלן, שר איתן יחד. על הבמה. ואפילו שירי אהבה. ולמרות כל הפיתויים, הוא בחר מרצונו החופשי להישאר נאמן לי 35 שנים. אז מי עשה על עצמו עבודה יותר קשה? החילוני הרוקיסט שלי? או 'כבוד הרב' שפשוט כיסה את כל הנשים בשק, גילח להן את השיער, וסתם להן את הפה כדי לא להתפחת. מי פה הגיבור שבאמת כבש את יצרו?"

מהצבא – ואני גם אוטיסט לא קטן ולא אחד שבאמת ידע מה יש לו ביד – יש לה מועד תפוגה נראה לעין. אז בסיטואציה הזו התחלתי לכתוב לה מכתבים מצחיקים עם פרחים כל יום שיש. כאלה".

יש חרטה על דברים שלא עשית איתה, או למענה?

"יש בי חרטות על דברים קטנים. היא רצתה לנסוע בכרכרה בניו־יורק, ואני, כבעל סתום, אמרתי: מה פתאום, בואי ניקח מונית. והיא הייתה ותרנית כזאת, אז באמת נסענו לניו־יורק, אבל לא נסענו בכרכרה. היא גם רצתה שנשכור דירה עם נוף לים ב'סי אנד סאן' ולא לקחנו".

מה בן עשיתם?

"נסענו לראות את 'קרים'. היו להם ארבע הופעות איחוד בלונדון עם ג'ינג'ר בייקר, ג'ק ברוס וקלפטון, וקנינו כרטיסים ב־700 דולר לכרטיס, ישבנו ממש ממש קרוב, ואז הם החליטו לשיר רק שירים של ה'קרים' – לא נגיד 'ליילה' או דברים שהם עשו אחר כך. אי לכך מדובר בלהקת בלוז הארדקור עם ארבעה שלאגרים שעוד אפשר לזהות. וזהו. אבל היינו שם, ואני חושב שהיא נהנתה".

× × ×

"אהבה זה לא פרפרים וציפורים וריגושים. אהבה זה מחויבות. אם תקום כל בוקר ותשאל 'איפה האושר שלי? מה איתי? מתי תורי? מגיע לי? לא מגיע לי? אני ואני ואני', אז רוב הסיכויים שתהיה מאוד אומלל. אבל אם תקום בבוקר ותשאל, 'איך אני יכול לעשות את האחר מאושר', אז אולי יש לך סיכוי לבדל של אושר".

לאורך חמש השנים ההן הגובים התמידו רוב הזמן בשגרת חייהם, לצד הע־ליות והמורדות במצב המחלה. "אתה כל הזמן מתנהל, היו גם בדיקות נקיות וזה נעלם, ופתאום חוזר".

לא הייתה לפעמים מחשבה שאולי היא תירפא לגמרי?

"זה לא היה סרטן מהסוג שעובר. אני חש בשאלתך את הדבר הזה, אבל זה לא 'אה, יופי, אז אולי תחיי' – לא. אין רגע שאתה אומר לרופא, 'אוקיי, ביי, נתראה בשנה הבאה'. גם ביום שהכל נקי אומרים לה, 'תבואי בעוד שלושה חודשים'. ואז יש את הטיפול הזה, משהו חדשני, אתה שמח בו, אני אקח את זה, אעשה את זה, והמחלקה האונקולוגית באיכילוב מלאה באנשים ובנשים חביבים באופן יוצא דופן, ואתה מתחנך ולומד ואתה פשוט חי עם זה כל הזמן".

הרגשת שאתה צריך להתנהג למופת?

"לא. יכולתי גם להתעצבן או להתבאס או לריב איתה. זה לא היה כל הזמן ללכת על ביצים. אבל לא רבנו הרבה. פשוט חיינו בצל הדבר הזה, וההבדל היחיד הוא שהיא יזמה את מותה, וכשהגיע היום המיועד היא לא אמרה: אולי אני אשאר עוד 24 שעות. לא, 'כל עוד אני שלמה בגופי וברוחי, אני אומרת ביי'". לאחר שבועות של הוספיס בית, גוב קבעה בעצמה את מועד כיבוי האורות הסופי. זה קרה בשבת בשבע וחצי בערב, לו"ז לגמרי אלקטיבי וידוע מראש. גוב זוכר בוקר שבת רגיל. "עד הרגע שהיא מתה, כולל הרגע שהיא מתה, אתה מתפקד. מוחק הכל. בשבת ההיא בבוקר עוד עשיתי לה טוסט אבוקדו, כי היא אוהבת, וזו שבת וזה הטוסט. וקבענו שבשבע וחצי היא הולכת".

גיוס קרייפט.

"לגמרי".

בשיחה עם אריק היא השתמשה במונח "מוות טוב". זה מה שהיה לה לדעתך? "כן. במובן הזה שהיא לא התבזזה לשנייה. לא היה שום שלב של היות, צע־קות, סימפטומים. לא, היא פשוט אמרה: 'תבואו היום, תגידו שלום – לא כולם, רק עדנה', שבאמת באה קצת לפני והן דיברו".

גם אתה דיברת איתה, אני מניח.

"לא. ילדיי ואני היינו איתה לתוך הדבר".

אתם אשכנזים קרים.

"לגמרי. אבל אנחנו לא קרי לב. בכינו, החזקנו לה את היד, חיבקנו אותה. אבל היא הייתה שם באיזה מסע".

זה לא משהו שאתה היית יכול לעשות.

"דווקא אני לפעמים נמאס לי עכשיו בלי קשר. אבל לא עד כדי כך. אני חושב שזה שיעור מצוין במובן הזה של 'היי, כל עוד אנחנו בהכרה ומבינים שאין איזו פואנטה מקסימה באופק, לא צריך להידבק לחיים בכוח'. ואני סותר כאן את עצמי מגיל 20 או 30, שאז אמרתי: כל עוד יש לי אצבע על השלט של הטלוויזיה, תנו לי להישאר בחיים. ממש לא. אני מוכן לוותר על הסוף של כמה סדרות שאני רואה כרגע, לא אכפת לי. אין לי פחד מוות".

שבעבר היה לך?

"אבא שלי מת כשהייתי בן שבע. הייתי אצל הרבה פסיכולוגים, אבל אתה לא יכול לפרק את זה".

אז ניצחתי. אבא שלי מת כשהייתי בן שש.

"והנה גדלת והתחנכת והתחתנת ועשית משפחה, זאת אומרת שזה לא ריסק אותך לחלוטין, אלא פשוט בנה רענן אחר. יכולת להיות אחר. אין ספק שצומת חיך הוא כשאבא שלך מת. אבל לי יש גם אסתמה וזה, ושרדתי".

חיית מעדיף למות לפניך?

"לא. הייתי שמח אם היא הייתה יכולה לחיות עוד איזה 20-30 שנה.



"מאוהבת במדינה" ענת בצעירותה



27.07x34.37	7/7	עמוד 60	ידיעות אחרונות - 7 ימים	09/12/2022	84144758-1
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					



"חשוב להשביח את הזיכרונות". ענת בחדר הכתיבה

הם הכירו בלהקת הנח"ל, ובאופן שהפתיע את גוב הצ" עיר. "התאהבנו בצבא והייתי פשוט המאושר באדם שיש לי חברה", הוא זוכר. "תפסתי אותה כאושר. שמחתי שהיא שמה עליי באופן כללי, כי זה ממש לא היה מובן מאליו". החיים איתה ולצידה, לאורך יותר מ-40 שנה, ריככו אותו בהדרגה, אבל הותירו את הגלעין המיוזנתרופי המסור, שמיתרגם ביכולות גוביות לקסם ולכריזמה שלא דוהים לאורך עשרות שנים. בהלווייתה, הוא זוכר, התרגש נורא, "אבל בגלל שאין לי שום יכולת אחרת להתבטא, עשיתי קצת סטנדראפ. סיפרתי שאני מופתע ווואו, לא ידעתי שזה קורה".

בניגוד להמצאותיה של גוב - כפי שפירטה גם בכתבה עם קנלר - הם לא ציירו לה סמיילי על הקבר, וגם לא כתבו עליו "ענת גוב. הפסיקה לעשן". הם כיבדו את בקשתה להשמיע בלוויה את Always Look on the Bright Side of Life בביצוע מונטי פייתון.

חסר לך ההומור שלה?
"מאוד חסר".

הגענועים עצמם השתנו לאורך העשור?

"לא. זה מין נתון קבוע, בסיסי. אני חי, אני זוגי, אבל הגעגוע לא קטן ולא גדל. הוא קיים כל הזמן. גם בשיחות עם הילדים. אם היא מופיעה בחלום אצל מישו, אנחנו מספרים".

אצלך היא מופיעה?

"כן. יש לי חלומות די סטנדרטיים - אני הולך, מאבד את המפתחות לאוטו, מוצא, כאלה. אבל לפעמים אני רואה אותה מסתובבת שם. היא לא מדברת איתי, פשוט הולכת. ואתה חווה רגע כאילו היא חיה".

אתה גם לא מדבר על זה הרבה. השיחה הזאת יוצא דופן.

"נכון. זה עשר שנים למותה וזה יוצא דופן. אבל אני לא פטפטן גדול, וגם אין לי מה להגיד. מה, בחיך. קרתה תאונה, לך תתמודד עם זה, זהו".

נרמה שיש ציפייה ממך שתגיד משהו משמעותי.

"ממש לא. אין לי את 'הנאום'. אין. יש לי את הפליאה: 'מה הולך? מה קורה?'. על הרבה דברים".

יש פחד שיקרו עוד דברים רעים?

"מה כבר תעשו לי? שיקרו, יאללה. אני פה".

ממשלת בן גביר? כאלה?

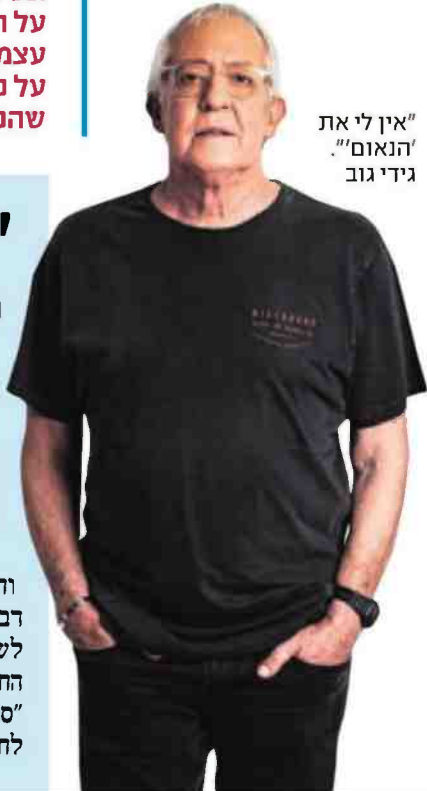
"בן גביר זה משהו שקורה בעולם. זו איזו רוח שהיא לא רק פה, זה סימפטום. הוא עצמו באמת הפרונקל אולי... אבל עזוב, זה עיתון".

כמה דיבאו אותך הבחירות האחרונות?

"ספציפית זו הייתה תחרות ריצה של יוסיין בולט מול מנחם איצקוביץ'. ביבי יודע את העבודה בזה ויש לי כל כך הרבה מה להגיד, אבל עזוב, היו לי רגעים של התרגשות בשיחה הזאת, ולהיכנס לזה עכשיו? הקישור היחיד זה שהעולם הוא 'וואו, מה נהיה!'"

"אני מאוהבת במדינה הזאת וגדלתי להורים שהקימו את המדינה. אני פותחת עיתון וכל ידיעה יותר מדכאת אותי מקודמתה. הגזענות, האלימות, הבהמיות, ההשפלות שזקנים ונכים עוברים בביטוח הלאומי, נורא... איפה שאתה לא מסתכל... על המילה 'שלום' כבר מזמן אף אחד לא מדבר. החשבתי את עצמי ציונית ואני עד היום מחשיבה את עצמי ציונית, לפחות על פי הרצל, או אחד העם ובובר. אבל היום מי שהכי ציוני זה מי שהכי שונא ערבים... מי שאומר לי, 'את לא מפחדת למות?' אני

י
"הייתי שמח
אם היא הייתה
יכולה לחיות
עוד איזה 20-30
שנה. ענתי הייתה
כותבת ואישה
חכמה, והיא נתנה
לזה ביטוי, אבל
להצליח לקחת
את הסרטן שלך
לא קשה? יפה!
שלא לדבר על
הסביבה שאין
מרמור, אין כעס,
אין זעם. הרי
ברגע אחד יכולנו
להיות אחרת
לגמרי, כולנו"



"אין לי את 'הנאום'". גדי גוב

"ענת גרמה לי להתעורר"

סוכן האטנים אריק קנלר, שתיעד את השיחות האחרונות עם חברתו הקרובה ענת גוב, קיבל ממנה השראה, אומץ ומתנה אחת בלתי צפויה

לא לחכות ולהגשים חלומות גרם לי להתעורר. הלכתי לפגוש את טלי, ותשעה חודשים אחר כך הפכנו הורים לאמרי, מתנת חיי שחוגג בימים אלה 11".

לאורך ימיה האחרונים, הקפידה גוב להאיץ בקנלר - במיילים ובמסרונים - להתקדם בתהליך. גם המייל האחרון שקיבל ממנה נחתם במילים "אתה הולך להיות אבא נהדר!!!", וקנלר יודע, בדיעבד, שהייתה לגוב תרומה אדירה למאמץ שלו להגשים את חלום ההורות. "היא מאוד הש" פיעה עליי. בזכותה, הלכתי על משהו שהרגשתי שהוא פשוט נורא חזק".



"השפיעה עליי". קנלר

קנלר וביימה תמר טל-ענתי. כשביקש להגיע לביתה על מנת לצלם אותה חודש בטרם נפטרה, גוב העדיפה שלא להצטלם ואיפשרה הקלטה קולית בלבד. השיחה הארוכה, הנוקבת והכנה שקיים איתה קנלר תומללה, נערכה על ידה ופורסמה - ללא כל שינוי נוסף - ב"7 ימים".

אלא שהשפעתה של גוב על קנלר הייתה מרחיקת לכת בהרבה. הסוכן היה אז בן 51, ולדבריו ויתר על סיכויי להיות אב. הוא נזכר שחברתו מאיה חנוך הציגה לו להיפגש עם טלי יעקבי, המעוניינת בהורות משותפת. "משהו בדברים של ענת על

שנתיים וחצי בטרם נפטרה, ביקשה ענת גוב מהסוכן שלה, אריק קנלר, להיפגש איתה בכל הקשור לעזובונה. מהפגישה הזאת יצא קנלר, כדבריו, "נפעם ונסער", לאחר שגוב דיברה איתו על מחלתה ומותה כפי שדיברה עם כל השאר; בפת"ח, חוות, כנות והשלמה גמורים, מפוכחים ומשועשעים. קנלר, שבת דודתו טליה שפירא נפטרה מסרטן וחרדת המוות ליוותה אותו לאורך שנים, הרגיש שהדברים - שגוב לא תיכננה לפרסם בשום דרך - יכולים לשמש השראה לציבור וראויים לקבל הרהור נרחב. הם החליטו יחד לתעד את החזרות למחזה האחרון שלה, "סוף טוב", ולשיחות מצולמות איתה, שיהפכו בהמשך לחלק מהחומרים בסרט "על החיים ועל המוות", שיום